

Planeet wacht ‘verschrikkelijke toekomst’ als de mens niet sneller in actie komt

Klimaatverandering, verlies van soorten en overconsumptie duwen de menselijke beschaving in rap tempo naar ‘een verschrikkelijke toekomst’. Een groep wetenschappers luidt de noodklok.

De maatregelen die volgens hen noodzakelijk zijn zullen vermoedelijk niet getroffen worden door het rechtse kabinet dat ons na 17 maart te wachten staat.

Politici, beleidsmakers en ook wetenschappers zijn nog onvoldoende doordrongen van de opstapeling van verschillende crises. De planeet is er al veel erger aan toe dan zij zich realiseren. Deze alarmkreet komt van een groep wetenschappers, vooral ecologen en biologen van onder meer Stanford University in de VS. De bedreigingen zijn zo groot, dat ze zelfs voor deskundigen moeilijk te bevatten zijn, stelt de groep, waaronder de prominente ecooloog Paul Ehrlich, deze week in een rapport. De onderzoekers voorzien massale migratie door klimaatverandering, meer pandemieën en conflicten over grondstoffen.

Weliswaar klinken regelmatig verontruste geluiden, zoals uit VN-rapporten, dat een miljoen soorten op uitsterven staan en dat de aarde afstevent op meer dan twee graden opwarming. Aan onderzoek daarover ontbreekt het niet, maar de wetenschappers zien veel te weinig actie om er wat aan te doen. De verschillende crises – biodiversiteit, klimaat en gezondheid – versterken elkaar en zetten het welzijn van de mens op het spel. Dat dringt onvoldoende door, stelt het rapport.

‘Het zal wel loslopen’

De traagheid van handelen valt deels te verklaren uit het onvermogen van de mens om op de lange termijn te denken, om echt te laten doordringen dat uitstoot en vervuiling nu tot grote, niet meer te repareren schade later leidt. Bovendien neigt de mens naar optimisme: het zal wel loslopen. De wetenschappers willen vooral de wereld wakker schudden en niet slechts een fatalistische boodschap uitzenden. Er is genoeg werkend beleid bekend op het gebied van klimaat, natuur en voedsel, stellen ze. Alleen gebeurt het nog nauwelijks, afgemeten aan de hoeveelheid problemen die op de mensheid afkomen.

Om vernietiging van ecosystemen en leefomgeving tegen te gaan is in ieder geval noodzakelijk dat het kapitalisme op de schop gaat. Gooi voortdurende economische groei overboord, zet een hoge prijs op vervuiling, beperk de macht van grote bedrijven en breng het gebruik van fossiele brandstoffen zo snel mogelijk naar nul, is het advies. Een andere economie moet gepaard gaan met meer onderwijs, meer gelijkheid en een betere positie van vrouwen. De levensstandaard in het rijke Westen zal wellicht omlaag gaan, maar het welzijn zal zo wel eerlijker over de wereld verdeeld worden.